

BALLERUP

BEVARING I GL. SKOVLUNDE

Vejledning til bevaring af landsbymiljøet

Indhold

Vejledning til bevaring af Gl. Skovlunde	3
Dit hus – en del af Gl. Skovlunde	4
Traditionel landsbybygning i nordsjællandsk byggestil	6
Historicisme	9
Bedre Byggeskik	11
Statslåns huset	13
Typehuset	15
Modernismens huse	16
Andre huse	17
Tilbygninger	17
Nybyggeri	18
Bygningsstrukturer	18
Skiltning	19
Småbygninger	20
Gårdspladser	21
Antenner	22
Vedvarende Energi	22
Landsbyens gaderum	23
Den grønne struktur	24
Træer	26
Hegn	28
Terrænet	29
Gadekæret	30
Belysning	30
Veje og stier	32
Helhedsplan for Trafik & Parkering	32
Gl. Skovlunde - en gammel landsby	33
Kommunens registreringer	35
Bæredygtig Gl. Skovlunde	42
Brandsikring	43
Før du går i gang	44
Byggeansøgning	44
Redegørelse for lokalplanens bestemmelser	45
Ordlister over fagudtryk	46

Bevaring i Gl. Skovlunde

Udgivet januar 2009

By og Erhvervsudvikling

Ballerup Kommune

Foto: By og Erhvervsudvikling

Grafik: Airborne Grafisk Design

Vejledning til bevaring af Gl. Skovlunde

Denne vejledning udgør sammen med Lokalplan nr. 104 grundlaget for kommunens planlægningsmæssige administration af Gl. Skovlunde og har til formål at sikre en bevaring af landsbyens særegne miljø.

Vejledningen skal anvendes som et fortolkningsbidrag til Lokalplan 104. Vejledningen uddyber og forklarer de æstetiske overvejelser, der ligger til grund for lokalplanens retningslinier, og beskriver mere konkret de muligheder den enkelte borger har for om- og tilbygning i Gl. Skovlunde og hvordan kommunen vil administrere Lokalplan 104.

Udarbejdelsen er sket i et samarbejde mellem Gl. Skovlunde Landsbylaug, Skovlunde Lokalråd, Museet Kroppedal og Ballerup Kommune.

Dette samarbejde videreføres ved administrationen af lokalplanen, andre projekter i Gl. Skovlunde, videreudvikling af vejledningen, samt andre forhold, der vedrører landsbyen.

Bor du i Gl. Skovlunde, og vil du ændre dit hus eller din have, bør du læse i vejledningen først. Bemærk at bagsiden indeholder vigtig information.

I indholdsfortegnelsen på foregående side kan du se de emner, der er behandlet i vejledningen. Først beskrives forhold omkring bygninger, dernæst omkring byrummene og endelig kommunens registreringer, der ligger til grund for lokalplanen.

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte By- og Erhvervsudvikling/Byplan på Rådhuset på mail: byogerhverv@balk.dk.

God læselyst!

Dit hus – en del af Gl. Skovlunde

Smedien, Gl. Skovlundevej 13 ca. 1860

Dit hus er ikke bare en enhed i sig selv – det er også en del af det samlede bybillede. Når du bygger om eller nyt, så byg i samme stil.

I Gl. Skovlunde er bygningerne meget forskellige. Hele 6 af de danske bygningsstile er repræsenteret, og dertil kommer, at flere huse falder helt uden for kategorierne eller blander stilarterne. Hver stilart repræsenterer sin tid.

Bygningen er både en bygning og en del af byen. God arkitektur er afhængig både af, hvordan huset i sig selv ser ud – og hvordan det spiller sammen med de omkringliggende huse.

Kausbjerggård ca. 1910

Hvis en bygning skal ombygges, er det vigtigt at tage hensyn til den eksisterende bygning og dens omgivelser. Ny bebyggelse skal have samme byggestil og dimensioner som bygningerne havde før ombygningen/nedrivning.

Huse har ofte en rytme – der er fast længde mellem vinduerne, mellem skorstenene eller andre bygningsdele. Det er vigtigt, at denne rytme overholdes. Hvis man bryder den, bør det ske på en fagligt kvalificeret baggrund.

Oprindelige dekorationer i form af f.eks. gesimser, rulleskifter eller tand-snit (jf. ordlisten på sidste side) bør bevares og eventuelt videreføres ved tilbygning.

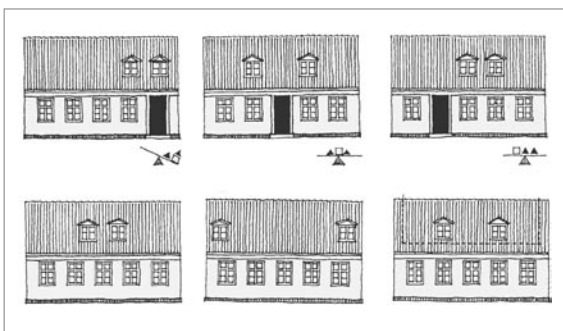

Mange ældre bygninger har i de seneste årtier fået tilført træk fra det nyere parcelhusbyggeri.

Til venstre ses et ældre hus' oprindelige udseende og til højre ses det ombygget.

Tagets oprindelige form med svaj over gesimsen er gået tabt og erstattet af store stive tagflader med kraftige udhæng. Skorsten, dør og vinduer er ligeledes udskiftet med enklere og grovere udgaver, samtidig med at husets rytme er brudt af vinduet længst til højre.

Huset har mistet sin identitet - det er hverken gammelt eller moderne.

Husets balance er også vigtig!

1. Ubalance. Husets tyngde (dør og kviste) ligger til højre.
2. Symmetrisk balance. Dør og kviste er centrerede.
3. Asymmetrisk balance. Dørens venstreplacering medfører at kvistene placeres asymmetrisk.
4. Kvistene er for tæt på hinanden (huset bliver 'skeløjet').
5. Kvistene er for langt fra hinanden (huset bliver 'vindøjet').
6. Kviste holdes mindst 3 tagsten inde fra gavle og mindst 3 tagsten over tagfod.

Dit hus – en del af Gl. Skovlunde

Gl.Skovlundevej 11 A & 11 B

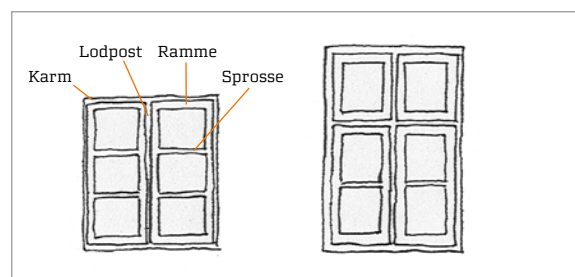
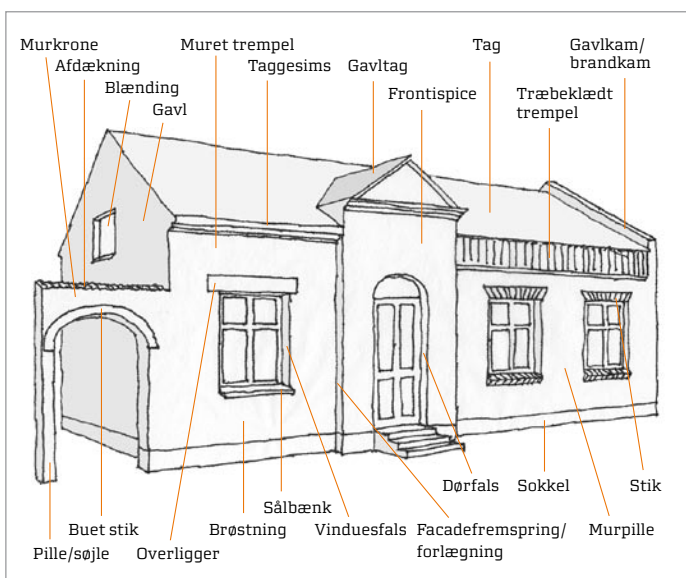
Gl.Skovlundevej 18

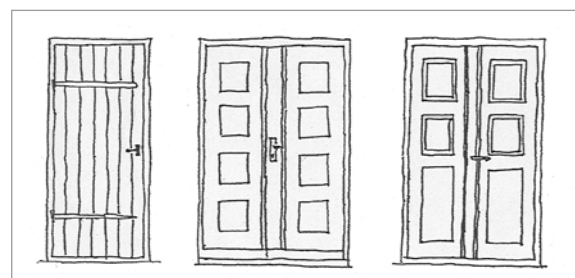
Ejbyvej 16

Ved Kæret 2 A

Til venstre opsproset smårødet vindue
Til højre Dannebrogsvindue

Typiske døre til ældre bygninger
Fra venstre: Revledør samt to fyldingsdøre

Traditionel landsbybygning i nordsjællandsk byggestil

Traditionelt landsbyhus - Kildebuen 1

Den traditionelle landsbybygning (længehuset) er bondekulturens fremherskende bygningstype frem til midten af 1800-tallet. Der findes gårde med op til fire længer og små enkeltstående huse.

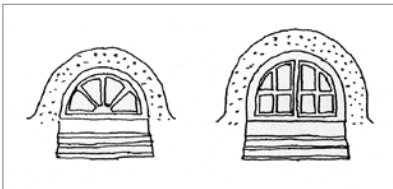
Længehusene har en enkel byggestil med traditionelle og enkle elementer i én etage. Bygningerne er maksimalt 8 m dybe, og længden er mindst 1½ gange dybden. De er opført som bindingsværk eller i røde tegl med en fast rytme, ofte med træbeklædte helgavle. De kan dog være pudset eller sækkeskuret. I så fald fremstår ydervæggene i én af følgende farver: Hvid, sort eller jordfarverne okker, terre de Siena, umbra, engelsk rød og dodenkop, eller disse sidstnævnte jordfarver blandet med hvidt eller sort. Sokler fremstår sorte eller grå.

Traditionelt landsbyhus - Ejbyvej 14

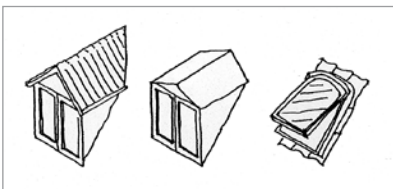
Vinduer, døre og andre elementer er placeret centralt mellem bindingsværksstokkene og er tit ganske enkle i deres udformning. Vinduerne er småsprossede i hvidmalet træ. Den typiske gadedør er en enkelt eller dobbelt fyldingsdør, undertiden indrammet af en indfatning i træ. Andre døre ses udført som revledøre.

Karakteristisk er også sadeltaget med en hældning på ca. 45° i enten strå eller røde håndstrøgne tegl, ofte med vindskede og uden tagrende. I nordsjællandsk byggestil anvendes der ikke valm, og ved stråtag samledes rygningen typisk med kragetæer (jf. ordlisten på sidste side). Den slanke skorsten sidder i kippen på tagrygningen. Er der flere skorstene, er de placeret symmetrisk på rygningen. Mange huse har opskalkede tage, hvilket giver taget et let og elegant svaj forneden og fører det ud over husets gesims. Mindre halvcirkelformede tagkviste kan være placeret i respekt for husets rytme langs tagskægget.

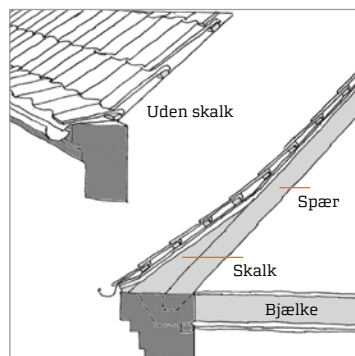

Typiske kviste til stråtag

Det er sparsomt med udsmykninger. Man kan dog finde gårdsnavnet, årstal eller bygherrens navn skåret i bindingsværket og forskellige former og udsmykning på skorstenen.

Typiske kviste til tegltag, samt eksempel på moderne ovenlysvindue tilpasset stilen

Bevar opskalkningen på huset - den er med til at sikre den traditionelle landsbyhusarkitektur

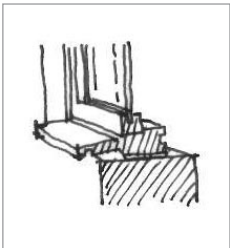
Traditionel landsbybygning i nordsjællandsk byggestil

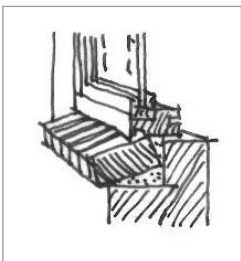
Ejbyvej 10

Kausbjerggård - Gl. Skovlundevej 8

Sålbænk i træ

Sålbænk i sten

Retningslinier for den traditionelle landsbybygning

Facader

Facader skal fremstå som pudset, sækkeskuret eller i tegl og må kun fremstå i én af følgende farver: Hvid, sort og jordfarven okker eller en blanding af disse farver, samt bornholmsk og italiensk rød. Sokler skal fremstå sorte eller grå.

Gavltrekanter skal udføres i samme materiale som ydervægge. Kommunalbestyrelsen kan dog tillade gavltrekanter udført af træ, når disse udføres med lodrette savfaldne brædder i én på to og med platte (jf. ordliste bagest i bogen) på mindst 10 cm. Trægavle skal forsynes med vandbrædt. Trægavle må kun fremtræde i en af følgende farver: Hvid, sort eller jordfarverne okker, terre de Siena, umbra, engelsk rød og dodenkop, eller disse sidstnævnte farver blandet med hvidt eller sort.

Ved eventuel udbygning skal bygningens faginddeling videreføres.

Gavlbalkoner eller altaner må ikke etableres, men Kommunalbestyrelsen kan tillade, at der etableres en 'fransk altan' når forholdene taler herfor.

Tag:

Tage må kun udføres i strå eller røde, matte vingetegl.

Eksisterende vindskeuder, sternbrædder og tagudhæng skal bevares eller udskiftes med kopier.

Taghældningen skal være på mellem 45° og 50°. Taget skal fremstå uden valm.

Eksisterende skorstene, som bygningen er opført med, må ikke nedtages. Nye skorstene skal udføres i overensstemmelse med til stilartern.

Tagrender og nedløbsrør bør udføres i zink og skal hænges synligt.

Vinduer, døre og porte:

Eksisterende vinduer, døre og porte må ikke blændes af. Vinduer, døre og porte skal placeres centreret mellem bindingsværksstokkene.

Vinduer skal fremstå som huller i mur, de skal være småsprossede med rammer og karme af træ og med plane vinduesglas. Eksisterende originale vinduer med kitfals skal bevares. Vinduerne skal fremstå med en dækkende maling.

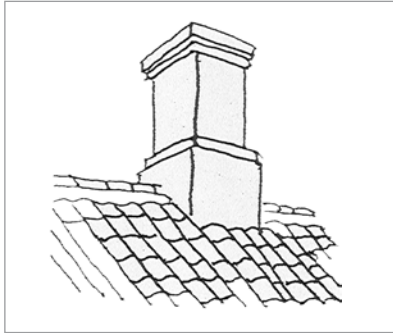
Vinduer, døre og porte skal fremstå i én af følgende farver: renhvid, mørk bordeauxrød, svenskrød, mørk blå, almueblå eller vogngrøn.

Hvis vinduerne ønskes udskiftet med termovinduer, må sprossebredden maksimalt være 25 mm og bredden på karm og ramme tilsammen maksimalt 100 mm.

Sålbænke skal fremstå i træ.

Traditionel landsbybygning i nordsjællandsk byggestil

"Et hus uden skorsten er som et sejlskib uden mast"

Skorsten i tegltag

Skorsten i stråtag

Hoveddøre skal udføres som fyldningsdøre. Andre døre kan dog udføres som revledøre med brædder med en bredde på mindst 10 cm. Portdøre skal udføres som revledøre med brædder med en bredde på mindst 10 cm.

Kviste og ovenlysvinduer:

Eksisterende kviste, som huset er opført med, skal bevares. Nye kviste skal være samme type som evt. eksisterende kviste på bygningen.

Kviste skal placeres på tagfladen, så de indgår i bygningens øvrige facadeopdeling. De skal proportioneres, så de underordner sig vinduerne i stueplan. Kvistvinduerne må ikke være bredere end vinduerne i stueplan, dog maksimalt 1,0 m, og højst 2/3 af højden.

Nye kviste i huse uden kviste og med stråtag skal etableres ifølge byggestilen. Der må ikke sættes ovenlysvinduer i et stråtag.

Nye kviste i huse uden kviste og med tegltag etableres som rytterkviste med flunke i zink, træ eller kobber. Ovenlysvinduer må kun placeres i tagflader, der vender væk fra vej.

Udvendige trapper:

Udvendige trapper skal fremstå pudsede eller i granit. Trapper i træ og jern er fremmede for stilarten.

Tilbygninger:

Til traditionelle landsbyhuse må der ikke tilføjes verandaer, udestuer eller lignende tilbygninger.

Historicismen

Historistisk bygning - Ejbyvej 13

De historicistiske bygninger i Skovlunde er fra ca. 1855 til begyndelsen af 1900-tallet. De er bygget i de klassiske stilarter som renæssance, gotik, barok og klassicisme, eller en blanding af disse stilarter.

En type er det italienske landhus med 2-etager og flad taghældning, et lille tårn med pyramidetag med samme taghældning og en 1-etages bygning med 450 sadeltag organiseret i en knopskydning.

En anden er den enkle, murede 1½-etages villa med sadeltag tilført historiske detaljer. Profilerede indramninger af vinduer og døre, gesimsbånd, udskåret træværk, facadeornamentik, karnapper, mønstermurværk og meget andet. Historicistiske huse har et individuelt udtryk, hvor detaljer ofte er prioriteret frem for historisk korrekthed og mådehold.

Facadeudsmykningen er vigtig. Den kan være i natursten, marmor og granit eller i billigere materialer som glaserede teglsten, facadestuk og cement-afstøbninger.

Husets ydre er ofte utraditionelt i forhold til det klassiske forbillede, mens konstruktioner og håndværk er traditionelle.

Facaden kan stå pudset, kalket, behandlet med indfarvet mørtel, eller i blankt murværk af glatte maskinsten med skræbefuge, tilbagetrukne fuger eller specielt formede fuger. Huset kan opfriskes ved en skånsom afrensning af teglstenene og retablering af fugerne, mens vandskuring eller tyndpudsning af facaden ikke kan anbefales.

Vinduerne er i træ og sprosseopdelte, og de kan have større rudelister. Farverne er afstemte.

Taget er beklædt med tegl eller naturskifer. Det giver et arkitektonisk udtryk, der ikke kan opnås med andre tagmaterialer.

Retningslinier for den historicistiske bygning

Facader

Facader skal fremstå pudsede, med bemaling eller i blankt murværk. Bemaling skal fremstå med en kalklignende overflade. Med kalklignende menes en mat overflade, som opnås ved silikatbaseret maling eller ved kalkning.

Ornamentik i facaden, som fx stik ved vinduer og døre, friser og stuk, skal bevares eller erstattes med kopier.

Nogle historicistiske villaer er udført med pudsede og malede med delpartier i blankt murværk. For disse huse gælder, at eksisterende delpartier med blankt murværk skal bevares. Der må ikke pudses, vandskures eller påføres maling på disse delpartier.

Tag

Tage må kun udføres i røde, matte vingetegl, skifer eller fibercementskifer uden afskårne hjørner.

Retningslinier for den historicistiske bygning

Historicistisk bygning - Ejbyvej 3

På bygninger, der er opført i gule teglsten, må der foruden de ovenfor nævnte materialer også anvendes blå- eller brundæmpede matte vingetegl. Eksisterende udsmykkede vindskeder, sternbrædder, kassettelofter og tagudhæng skal bevares eller udskiftes med kopier.

Taghældningen skal være mindst 45°. Delpartier kan udføres med andre taghældninger.

Tagrender skal fremstå af zink eller kobber.

Eksisterende skorstene, som bygningen er opført med, må ikke nedtages. Nye skorstene skal være murede og skal placeres i tagrygningen.

Vinduer og døre

Eksisterende vinduer og døre må ikke blændes af.

Vinduer skal fremstå som huller i mur, opsprossede med rammer og karme af træ og med plane vinduesglas. Eksisterende originale vinduer med kitfals skal bevares. Vinduerne skal fremstå med en dækkende maling.

Såfremt vinduerne ønskes udskiftet med termovinduer, må sprossebredden maksimalt være 25 mm og bredden på karm og ramme tilsammen maksimalt 100 mm.

Sålbænke skal være støbte eller murede i profilerede mursten.

Kviste og ovenlysvinduer:

Eksisterende kviste, som huset er opført med, skal bevares.

Der må kun etableres kviste i nederste tagetage (dvs. ikke i spidsloftet). Nye kviste skal være samme type som evt. eksisterende kviste på huset. Nye kviste på huse uden eksisterende kviste skal etableres som rytterkviste. Kvistflunke skal være i zink, træ eller kobber.

I spidsloftet må der kun monteres ovenlysvinduer til orienteringslys. Ovenlysvinduer i spidslofter, samt i tagflader mod offentlige veje og stier, må maksimalt være 60 cm brede og 80 cm høje. De må ikke placeres i kontakt med hinanden.

Arealet af ovenlysvinduer i nederste tagetages tagflade mod havesiden må være maksimalt 15 % af det bagvedliggende gulvareal. Ovenlysvinduer må ikke placeres i direkte kontakt med hinanden.

Udvendige trapper:

Udvendige trapper skal fremstå støbte og pudsede, pudsede eller i granit.

Skovlundegård 1911, Gl. Skovlundevej 30
Historicistisk bygning

Historicistisk bygning
- Gl. Skovlundevej 17

Bedre Byggeskik-huse

Bedre Byggeskik - Ved Kæret 2 B

Rødstensvillaen fra 1915-40 i 1½ etage med rødt tegltag, halvvalmede gavle og symmetriske vinduer, er det bedst kendte 'Bedre Byggeskik'-hus.

Proportionerne mellem facaden og taget, vinduernes placering og størrelse i forhold til facaden, samt detaljer som skorstene, kviste, gesimser og sålbænke, er vigtige for helheden.

Materialerne er enkle og homogene. Facader og udsmykning er udført i blank mur med røde teglsten eller glatpudset og kalket – udsmykning ses alene på taggesimser og hjørnekvadrer.

Taget er udført med teglsten eller naturskifer. Materialevalget er væsentligt for husets udseende. Eternit, stål, strå, farvede cementsten, blanke eller halvblanke sten passer ikke ind i 'Bedre Byggeskik'-stilen.

Retningslinier for bedre byggeskik-bygningen

Facader

Facader skal fremstå som blank mur eller pudset med en kalklignende overflade. Med kalklignende menes en mat overflade, som opnås ved silikatbaseret maling eller ved kalkning.

Facader i blankt murværk må ikke vandskures, pudses eller males.

Ornamentik i facaden, som fx stik ved vinduer, døre, og taggesims, skal bevares.

Hvis bygningen er malet, skal gesimsbånd ved taggesimsen fremstå hvide. Soklen på rødstenshuse i blank mur skal fremstå pudset uden bemaling.

Tag og skorstene

Taget skal fremstå som 47°-50° halv- eller kvartvalmede saddeltage i røde, matte vingetegl, skifer eller fibercementskifer uden afskårne hjørner.

Valmen skal have en hældning på mindst 60°. Der må ikke etableres udhæng på taget.

Tagrender skal være af zink.

Eksisterende skorstene, som huset er opført med, må ikke nedtages. Nye skorstene skal være opmurede og placeres i tagryggen. Skorstene skal have samme overflade som facaden.

Vinduer og døre

Eksisterende vinduer og døre må ikke blændes af.

Vinduer skal fremstå som huller i mur, småsprossede med rammer og karmer af træ og ruder af plant glas.

Bedre Byggeskik-huse

Huset havde oprindeligt kitfalsede vinduer. Hvis huset stadig har disse, skal de bevares. Vinduer skal fremstå malede med en dækkende maling.

Såfremt vinduerne ønskes udskiftet med termovinduer, må sprossebredden maksimalt være 25 mm og bredden på karm og ramme tilsammen maksimalt 100 mm.

Sålbænke skal være støbte.

Kviste og ovenlysvinduer

Kviste skal fremstå som rytterkviste eller taskekviste. Begge kvisttyper skal have zink i flunkerne. Taskekviste skal placeres mindst 3 rækker tagsten under tagets rygning. Eksisterende kviste, som bygningen er opført med, skal bevares.

Der må kun etableres kviste i nederste tagetage (dvs. ikke i spidsloftet). I spidsloftet må der kun monteres ovenlysvinduer til orienteringslys. Ovenlysvinduer i spidslofter, samt i tagflader mod offentlige veje og stier, må maksimalt være 60 cm brede og 80 cm høje. De må ikke placeres i kontakt med hinanden. Arealet af ovenlysvinduer i nederste tagetages tagflade mod havesiden må være maksimalt 15% af det bagvedliggende gulvareal. Ovenlysvinduer må ikke placeres i direkte kontakt med hinanden.

Udvendige trapper:

Udvendige trapper skal fremstå pudsede eller i granit.

Statsslånsuset

Statsslånsus - Gl. Skovlundevej 15

Statsslånsuset, bygget mellem 1938 og 1958, er et typisk etplans længehus på højst 110 m² i gule sten, med delvis træbeklædning, lav facadehøjde samt et 25° bølgeeternittag (evt. eternitskifer).

Detaljer som tagrender, sålbænke m.v. har et enkelt og diskret udtryk. Farver kan være anvendt for at skabe kontrast mellem bygningsdelene.

Der kan være mange udtryk med lån fra de andre stilarter. Vinduerne har store ruder eller er todelte, rammerne er i malet træ. Kun enkelte er oplukkelige, nogle har trækrude.

Huset har tagrem, og døre og vinduer er udført som snedkerpartier. Dørene er ofte pladedøre med lakeret naturtræ.

Tagdækningen er eternitskifer eller eternitbølgeplader. Ved renovering er tagpap på lister et alternativ.

Retningslinier for statsslånsuset

Facader og sokler

Facader skal fremstå i blank mur af gule eller røde tegl, pudsede, evt. med bemaling.

Eventuel bemaling skal fremstå med en kalklignende overflade. Med kalklignende menes en mat overflade, som opnås ved silikatbaseret maling eller ved kalkning.

Bygninger, der fremstår i blankt murværk, må ikke vandskures, pudses eller males.

Delpartier (mindre end 1/3 af facaden) må udføres af træ.

Sokler skal fremstå pudsede uden bemaling.

Tag og skorstene

Tage skal fremstå som 25°-45° sadeltag.

Tagmaterialet må kun være røde, matte vingetegl, tagpap på lister, sort fibercementskifer eller bølgeformede fibercementtagplader i farverne sort eller grå. Med „matte“ menes tegl, hvis overflade svarer til en malet overflade med et maksimalt glanstal på 20.

Tagrender skal være af stål eller zink.

Eksisterende skorstene, som bygningen er opført med, må ikke nedtages. Nye skorstene skal være opmurede. Skorstene skal fremstå med samme overflade som facaderne.

Statslånshuset

Vinduer og døre

Vinduer skal fremstå uden opsprosnings, eller med lodpost, evt. med træk-rude. Rammer og karme skal fremstå af træ, metal eller en kombination af disse materialer. Vinduer af træ skal fremstå malede med en dækkende maling. Undtaget herfra er vinduer udført i ædeltræ.

Sålbænke skal være støbte, i klinker, i fiberbeton eller skifer.

Døre skal være udført af træ og fremstå plane, med listebeklædning eller med plane fyldinger af glas eller listebeklædning.

Andre bygningsdetaljer

Udvendige trapper skal være støbte og pudsede med klinker eller natursten. Gelænder ved trapper og altaner skal have spinkle metalprofiler.

Typehuset

Typehus - Gl. Skovlundevej 19

Typehuset i 1-1½ etage fra begyndelsen af 1960'erne er bygget med præ-fabrikerede elementer som indervægge af letbeton, fabriksfremstillede tagspær samt seriefremstillede vindues- og dørpartier.

Huset har lav skalmuret facade, der over dørhøjde afsluttes af en bærende rem, hvorpå tagkonstruktionen hviler som et fast element, et sadeltag med hældning mellem 15° og 45° samt stort udhæng.

Tagets lodrette gavle er beklædt med træ eller plade. Husets rektangulære plan sikrer en enkel tagkonstruktion.

I facaden er vinduerne til mindre rum ofte sat i bånd, bestående af skiftevis vinduer og lette træpartier.

Den lave horisontale facade og den hvilende tagkonstruktion giver typehuse et ensartet udtryk. Materiale- og farvemæssigt er der imidlertid store variationer.

Typehuset kan have specielle elementer som f.eks. valmet tag, indhak i bygningskroppen, vinkelstuer, pejseskorsten i facaden og skydedøre mod haven.

Retningslinier for typehuset

Tag

Tage skal fremstå som 15°-45° sadeltag med udhæng. Tagmaterialet må kun være røde, matte vingetegl, tagpap på lister, sorte fibercementskifer eller bølgeformede fibercementtagplader i farverne grå eller sort.

Tagrender skal være af stål eller zink.

Vinduer og døre

Vinduer må ikke være opsprossede.

Rammer og karme skal være af træ, metal eller en kombination af disse materialer.

Døre skal fremstå plane. Materialerne må kun være træ og glas.

Kviste og ovenlysvinduer

Ovenlysvinduer må være maks. 80 cm brede og 140 cm høje. Der må ikke placeres flere ovenlysvinduer i kontakt med hinanden.

Andre detaljer

Det er karakteristisk for hustypen, at vinduer ofte placeres i bånd med træpartier imellem. Disse træpartier mellem vinduerne skal bevares. Gavle vil ofte være beklædt med træ eller plader. Disse træ/pladepartier skal bevares eller udskiftes med kopier.

Modernismens huse

Modernistisk hus - Gl. Skovlundevej 60

Den modernistiske bygning fremstår som en klar, forenklet, moderne konstruktion med et system af søjler og dragere til at bære det flade tag, åbne facader med glas, og lukkede facader af tegl, træ, beton eller natursten.

Huset kan fremstå som en kasse eller en samling af kasser, der forskyder sig ind i hinanden som dele i en kubistisk helhed, eller bygningen kan være en konstruktion af skiver: taget (vandret skive) og vægge i glas og tegl (lodrette skiver).

Enkelhed og konstruktiv elegance er nøgleord. Bygningens regulære modulinddeling giver proportionerne rytmisk ro, detaljerne understreger helheden, og overfladernes stoflighed levendegør udtrykket.

Huset har en konstruktiv klarhed, og facadens elementer underordner sig helheden. Det flade tag med store udhæng fremstår som en præcis flade, de bærende dragere og søjler er synlige, vinduesfacader er modulinddelte og dørene har plane overflader og fremtræder diskret.

Husets farvesætning fremhæver undertiden konstruktionen, f.eks. sorte vinduesrammer mod hvide murflader.

Retningslinier for den modernistiske bygning

Facader

Facader skal fremstå som blank mur, pudset, malet eller af beton. Delpartier kan udføres i andre materialer, som fx træ, metal eller sten.

Der må ikke etableres ornamentik i facaden som fx stik, gesimsbånd og bindingsværk.

Tag

Tage skal være flade eller med ensidig hældning og dækkes af tagpap eller matte tegl. Tagrender vil typisk være skjulte i taget/tagudhænget.

Vinduer og døre

Dørene må ikke være profilerede. Modernistiske huse har plane døre, evt. med et større glasparti. Vinduerne skal have rammer og karme af træ eller metal.

Vinduerne må ikke være småsprossede, men kan godt være opdelt i mindre enheder, se fx redegørelsen til lokalplan nr. 104, hvor den modernistiske villas karakteristika er beskrevet.

Andre bygningsdetaljer

Der må ikke etableres murkrone, gesims og karnapper.

Andre huse

Andre huse - Ved Kæret 8

Nogle af områdets bygninger kan ikke klassificeres som en bestemt stilart. Alligevel er nogle, f.eks. det gamle mejeri, bevaringsværdige.

Facader

Facader skal fremstå som blank mur, pudset eller vandskuret med bemaling.

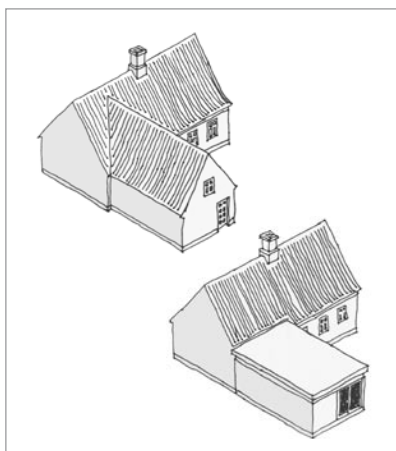
Tag

Tage skal udføres som sadeltage med en hældning på 40°-50° grader. Tage skal fremstå af matte tegl, cementtagsten, skifer, fibercementskifer, tagpap, eller tagpap på lister.

Vinduer og døre

Vinduer skal fremstå med rammer og karme af træ, metal eller en blanding af disse materialer.

Tilbygninger

Tilbygningen øverst er tilpasset det eksisterende hus, både i form og materiale, så der er opnået en god helhedsvirkning.

Derimod skaber den nederste moderne tilbygning, der i form og materialer er forskellig fra det eksisterende hus, en disharmoni, der forringer oplevelsen - også af byrummet uden for ejendommen.

Ved tilbygning til ældre bygninger skal der tages hensyn til den eksisterende bygning og dennes omgivelser.

Se godt på bygningen, som skal udvides, og på omgivelserne - respekter proportionerne.

Retningslinier for tilbygninger

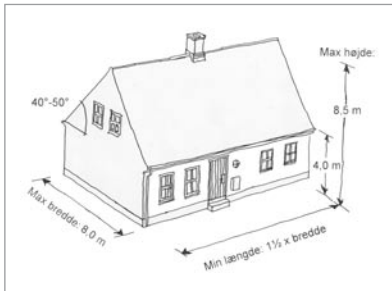
Vinkelbygning til huset opføres, så den vender væk fra vejen.

Tilbygninger tilpasses og opføres så vidt muligt i samme byggestil som hovedbygningen.

Den oprindelige bygnings proportioner tages som udgangspunkt for tilbygningen, fx m.h.t. gesimshøjde, taghældning og vindueshullernes størrelse og afstand.

Verandaer kan tilføjes i overensstemmelse med husets byggestil.

Nybyggeri

Øverst: Princip for nyt hus i traditionel stil

Til højre: Kausbjerglund 20
- nyt hus i traditionel stil

Følgende dimensioner skal så vidt muligt overholdes ved nybyggeri:

- huslængden er mindst $1\frac{1}{2}$ gange dybden, som maksimalt er 8 m,
- taghældning på 40° - 50° ,
- hushøjde på max. 8,5 m og
- facadehøjde på max. 4 m.

Bygningsstrukturer

Krogbjerggård.
Eksempel fra Lyngby Kommune

Flere bygninger er i lokalplanen blevet udpeget som bevaringsværdige bygningsstrukturer. Det betyder, at strukturen skal bevares, men at bygningen kan ændres i overensstemmelse med den oprindelige bygnings dimensioner, byggestil og arkitektur.

Det er især længerne i de gamle gårde, der er eller kan omformes til boliger eller andre tilladte anvendelser. Krogbjerggård er et godt eksempel på udnyttelse af gammel gård til beboelse og samtidig fastholdes byggestil og arkitektur.

Den gamle gård er ombygget
til 17 ejerlejligheder

Retningslinier for bygningsstrukturer

Bevaringsværdige bygningsstrukturer kan ændres, forudsat at den nye bygning får de samme dimensioner og byggestil som den oprindelige bygning.

Skiltning

Nummerskilt og navneskilt er de vigtigste skilte. De skal tilpasses omgivelserne, både hvad angår størrelse og materiale.

Store skilte i Gl. Skovlunde vil kunne virke skæmmende på landsbymiljøet. Derfor skal skiltenes antal og størrelse minimeres.

Retningslinier for skiltning

Skiltning må kun finde sted i tilknytning til bolig, virksomhed eller institution.

Kommerciel reklameskiltning må ikke finde sted.

Skilte skal tilpasses bygningens arkitektur, farver og øvrige skiltning. De må ikke skjule gesimser eller andre karakteristiske bygningsdele eller udsmykninger. Vinduesflader skal friholdes fra skiltning.

Skilte må ikke være belyste, og der må ikke etableres lysskilte. Facadeskiltning må ikke placeres over stueetagens højde, og den skal underordne sig bygningens fagdeling og facadeopdeling. Facadeskilte må højst være 50 cm høje. Navne- og bolignummerskilte kan opsættes ved hovedindgangen.

Udhængskiltes, d.v.s. vinkelrette facadeskiltes, højde og bredde må maksimalt være 50 cm x 50 cm, og må maksimalt rage 80 cm ud fra facaden incl. ophæng.

Bortset fra vejskilte må fritstående skilte ikke opsættes. Vejskilte må kun opsættes af vejmyndigheden.

Der må ikke opsættes henvisningsskilte.
Der må ikke opsættes bannere.

Ingen andre former for bannere, skiltning, reklamering og lignende end de ovenfor tilladte, må opsættes.

Skiltningen er en del af facaden - og den kan fortælle om tidligere aktiviteter i Gl. Skovlunde.

Øverst:
Den tidligere smedje på Ejbyvej 2.

Nederst
Den tidligere købmand på Ejbyvej 12 B.

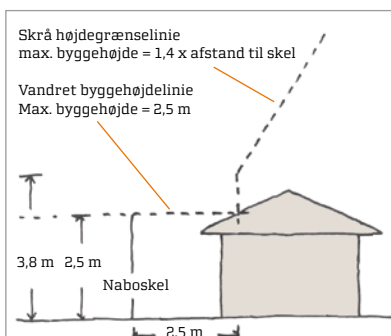
Småbygninger

Udhuse med solfanger på
Gl. Skovlundevej 9.

Udhuse på Ved Kæret 3.

Principskitse for højde ift. placering.

Småbygninger kan være skure, udhuse, lysthuse, carporte, drivhuse mm.

Et muret udhus med samme overfladebehandling som hovedhuset vil oftest være en god løsning. En anden mulighed er en stolpekonstruktion med brædder, der males eller behandles med træbeskyttelsesmiddel alt efter forholdene.

Vanskeligere er det med udhusenes tage. Som hovedregel bør der bruges samme materiale som hovedhuset, hvis skuret er tilbygget dette. Men hvis taghældningen, konstruktionen eller beskeden størrelse fx taler imod at bruge teglsten, kan f.eks. tagpap anvendes. Bølgeeternit og glasklare bølgeplader skal derimod undgås.

Affaldsanlæg placeres som regel i et skur eller udhus. Det skal afskærmes, så det ikke er synligt fra sti, vej eller fællesarealer.

Retningslinier for småbygninger

For havehuse, garager, lysthuse, udhuse og skure, der kan ses fra vej, sti eller offentlige arealer, gælder følgende:

- De opføres murede eller i høvlede stolper, der fremstår ubehandlede eller malede. Der må alene være glas i vinduer.
- Tage må opføres med en hældning på op til 50°. På tage med hældning må der alene anvendes tagpap eller røde tegl.
- De må højst være 3,8 m høje.

For carporte gælder følgende:

- De opføres i høvlede stolper, der fremstår ubehandlede eller malede.
- Tage må opføres med en hældning på op til 30°. For tage med hældning må der alene anvendes tagpap.
- De må højst være 3,0 m høje.
- De må højst være lukkede på to sider.

For drivhuse gælder følgende:

- De kan opføres i metal, træ og glas.
- Tage må have en hældning på op til 50°.
- De må højst være 3,8 m høje.

Udhuse, skure, carporte, drivhuse, udestuer og lignende, der sammenbygges med hovedbygninger, kan dog ved materialevalg, arkitektur og stilart tilpasses hovedbygningen. Ovenstående højdekrav skal overholdes.

For småbygninger, der placeres i eller nærmere skel end 2,5 m mod nabo eller sti, vil kommunen desuden tilstræbe følgende:

- at ingen del af bygningen må inden for en afstand af 2,5 meter fra skel være højere end 2,5 m over terræn,
- at bygningen ikke har vinduer mod skel,
- at den samlede bygningslængde i skel ikke må være mere end 12 m,
- at det samlede areal af småbygninger inden for skelbræmmen ikke må være mere end 50 m²,
- at tagvand skal holdes på egen grund, med mindre der på et tidspunkt laves fælles vandafledning på mark

Gårdspladser

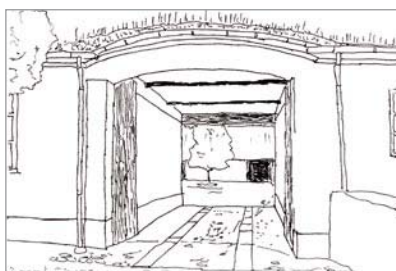
Brosten og fuldkronet træ - Ejbyvej 10

Der er i dag to længegårde med gårdanlæg tilbage i Gl. Skovlunde. Desuden er yderligere to gårdanlæg fra delvist nedrevne gårde bevaret. Disse gårdanlæg er erklæret bevaringsværdige. Det er vigtigt fortsat at bevare disse pladser med deres brostensbelægninger for eftertiden.

Til de gamle beplantningstraditioner hører det fuldkronede træ i midten af en gårdsplads - ofte en lind eller en kastanie.

Retningslinier for gårdspladser

Ved ændringer eller reparation skal der anvendes naturbrosten, således at den oprindelige struktur fastholdes.

Belægningen er vigtig for helhedsindtrykket

Det fuldkronede træ er en del af gårdspladsen

Antenner

De fleste huse i Gl. Skovlunde har en antenne – flere med en parabol. Antennen er også en del af husets arkitektur, hvorfor antennens udformning, størrelse og placering er vigtig. Antenner bør kun opsættes på et ældre hus med stor omtanke.

Paraboler kan fås meget små i dag, og en lille parabol skæmmer mindst.

Det er også muligt at lave fælles antenne- eller bredbåndsløsninger f.eks. som del af BallerupNettet, hvorved antenner kan gøres unødvendige.

Der må ikke opstilles fritstående antennemaster og større antenneanlæg.

Retningslinier for antenner

Parabolantenner bør placeres ude af syne fra sti, vej og fællesarealer. En løsning kan være at placere den på en pæl i baghaven.

På bevaringsværdige bygninger må parabolantenner ikke placeres på bygningen, men skal stilles på jorden eller på et udhus eller lignende.

Vedvarende energi

Huse i Gl. Skovlunde skal ifølge varmeplanen tilsluttes det kollektive forsyningsanlæg.

Det forhindrer ikke, at der kan opsættes solfangere og solceller, dog ikke på bevaringsværdige bygninger.

Retningslinier for vedvarende energi

Anlæg skal placeres ude af syne fra sti, vej og fællesarealer. Udformningen og materialerne passe til huset.

Der må ikke placeres solfangere eller solceller på bevaringsværdige bygninger.

Vindmøller må ikke opsættes.

Landsbyens gaderum

Ejbyvej ved købmanden ca. 1910

Gl. Skovlundevej/Skolevejskrydset ca. 1960

Oplevelsen af at befinde sig i et landsbymiljø bygger for den grønne strukturs vedkommende dels på det generelle indtryk af mange store, gamle træer, levende hegn og smalle stier, men også indtrykket gennem de detaljer, som vi ved hører til i landsbyen – et træ på gårdspladsen, en stammehæk, en allé, en grusvej eller græssti osv. Derfor vil man uvilkårligt bemærke, når noget 'falder udenfor' – hvis f.eks. en have anlægges med japansk forbillede eller kun med fliser eller grus.

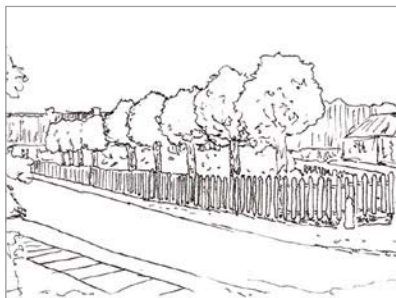
Derfor er det af stor betydning, hvordan den enkelte haveejer forholder sig til sin have m.h.t. planter og bygninger. Hvis man vil bevare landsbymiljøet, må man medvirke til at bevare de karakterer, som er grundlaget for miljøet.

Med mindre der er tale om et træ, som er placeret ud fra kulturhistoriske principper som et træ på gårdspladsen eller en stammehæk, kan det være vanskeligt at pege et eksisterende træ ud og sige, at netop dét bidrager til landsbymiljøet, fordi det står netop dér. Her bidrager træet i højere grad til det generelle, men diffuse indtryk af 'mange store, gamle træer'.

Ændret brug af huse og haver kan være argumenter for at fælde store og karaktergivende træer eller placere udhuse og carporte. Men man må gøre sig klart, hvilken indflydelse det vil have på 'det fælles rum'. Det er vigtigt løbende at plante nyt, som kan erstatte det, der med tiden forsvinder. Ofte behøver genplantningen af et træ ikke ske på præcis samme sted, men måske bare på samme måde. Ønsker man i forbindelse med genplantning at beplantningens karakter eller placering ændres, skal dette godkendes af kommunalbestyrelsen.

I det følgende vil vi se på de enkelte elementer i landsbyens rum.

Den grønne struktur

Trærækken understreger vejens forløb

Bepantningen er med til at forme vejens forløb

Solitære træer betyder meget for gaderummet

Stammehækken passer til husets arkitektur

Landsbyens grønne struktur består mest af haver med træer, hegn, blomster og anden beplantning. Den grønne struktur er rammen om byrum, veje og stier og har stor betydning for opfattelsen af at befinde sig i et landsbymiljø. Beplantningen er også med til at fremhæve eller skjule de smukke gamle huse. Haverne er derfor en vigtig del af Gl. Skovlunde. Hvordan de skabes og vedligeholdes er på godt og ondt med til at skabe bybilledet og til at definere landsbyen i forhold til omgivelserne.

Det er svært at tale om en „oprindelig“ grøn struktur i Gl. Skovlunde. Før udstykingen omkring år 1800 var man fælles om jorderne, og beplantningen blev mest brugt til at skærme mod vinden og til at holde husdyrene ude af de dyrkede arealer. Efter udmatrikuleringen blev det derimod vigtigt at markere, at 'her er min ejendom'.

Da planter er levende organismer, der vokser og dør eller på et tidspunkt bliver syge, kan man ikke bare bevare beplantningen med det samme udseende. Markant eller karakteristisk beplantning bør så vidt mulig bevares, men den kan blive for gammel eller for stor. Når man genplanter, bør man plante, så der opstår nye beplantninger, der hører hjemme i landsbymiljøet.

Ved nyplantning skal man tænke over, hvad man planter hvor. F.eks. er det ikke godt at plante en gran foran et ældre hus, da den med tiden vil skjule huset.

Haverne

Haven er en af vore ældste kulturformer. De første haver opstod ved opdagelsen af det nyttige i at dyrke egnens lægeurter, vilde bær og frugtbærende planter inden for et område, der var beskyttet mod blæsten og omstrefjende dyr. Dyrkningsarealet blev indhegnet, havens kulturhistorie begyndte. De første haver var nyttehaver - kålgård, abildgård, kvangård og humlehave er således gamle begreber.

Landbohaverne i 1700-tallet var karakteriseret ved nogle bestemte strukturer og opdelinger med nytteværdi som målsætning - læ, blomster, grøntsager, frugter m.v. Nyttehaverne lå som regel på nordsiden af huset, og var opdelt i tre dele: kålgård, abildgård og blomstergård - en opdeling, som ofte har sat spor helt frem til nutidens landbohaver. I nyttehaverne var der ikke græs - de var ikke anlagt med ophold eller æstetik for øje.

Æstetikken kom derimod ind i billedet i forbindelse med udskiftningen i 1800-tallet, hvor haven kunne signalere, at her havde man styr på tingene - haven fremstod mere ordnet, den skulle ses og beundres, men der var stadig ikke græs.

Senere i 1800-tallet, da haverne blev større, og der også blev tale om prydhaver, anlagde man græsplæner, fint kantede bede, havegange, hække og lysthuse, men nyttehaverne havde stadig stor betydning og blev dyrket intensivt. Haverne var meget arbejdskrævende.

I takt med andre ændringer i samfundet er også haverne blevet mere rationelle op igennem 1900-tallet. Havegange er skiftet ud med græs, staudebede er nedlagt til fordel for større buskplantninger i kanten af haven og nyttehaverne er blevet mindre.

Den grønne struktur

Ejbyvej set mod øst

Den gamle landbohave, som den var anlagt for 50 år siden, findes ikke mere i Gl. Skovlunde, og haverne har selvfølgelig også taget præg af den kultur, der var omkring byhaver. En gennemgang af landsbyen vil dog afsløre, at der stadig eksisterer haveelementer med oprindelse i de gamle haver. Disse elementer kombineret med en stor del af beplantningens høje alder er med til at styrke opfattelsen af landsbymiljøet.

Retningslinier for den grønne struktur

Ubebyggede arealer

De ubebyggede arealer udformes og beplantes med henblik på at bevare landsbymiljøet. Ubebyggede arealer på de enkelte bebyggede ejendomme anvendes til grønne områder, gårdsplads og have.

Udendørs oplagring må ikke finde sted. Lovlig kompostering af have- og husholdningsaffald, stabling af brænde til eget forbrug, samt henstilling af materialer og redskaber til almindelig drift og vedligeholdelse af den enkelte ejendom er dog undtaget, når det ikke er til ulempe eller virker skæmmende.

Beplantning

Bevaringsværdige beplantningsstrukturer skal bevares og erstattes med tilsvarende beplantning på det samme sted. Ønsker man i forbindelse med genplantning at ændre beplantningens placering eller karakter, skal dette godkendes af Kommunalbestyrelsen.

Anden karaktergivende beplantning søges bevaret. Ved fældning genplanter der, så der opstår nye beplantninger, der hører hjemme i landbymiljøet, f.eks. fritvoksende hegn mellem ejendomme, frugthaver, stynede træer, stammehække, alléer og indgangstræer.

Ved nyplantning af stedsegrøn beplantning sættes planterne i god afstand fra hovedhusene.

Skolevej - oprindelig grusvej

Gl. Skovlundevej

Træer

Træerne og hækkene markerer indgangen

Stedtypiske arter

Der er en lang række arter af træer og busker, der er stedtypiske på de fede nordsjællandske jorder. Det gælder f.eks. almindelig poppel, bøg, eg, lind, ask og elm.

Man bør så vidt muligt anvende stedtypiske arter.

Fuldkronede træer

De enkeltstående, fuldkronede træer skaber miljø og giver skygge, og de er derfor vigtige elementer i Gl. Skovlunde. Nogle af træerne er placeret ud fra et bestemt princip, eksempelvis var der ofte plantet et stort træ midt på gårdspladsen eller i haven midt ud for stuehuset.

Derudover findes der også mange store, selvgroede træer i hegn og skel, som levn fra de oprindelige levende hegn, der gav læ og holdt dyrene ude. Store fuldkronede træer i hegn langs gader og stier er vigtige bidrag til landsbymiljøet, fordi de giver indtryk af små afstande og smalle veje til lave hastigheder.

Man bør søge at bevare de store træer, både de kulturhistoriske haveelementer som træerne på gårdspladsen, men også de spredte træer som giver læ og markerer landsbyen udad mod omgivelserne.

Beskårne eller stynede træer

Traditionen med at beskære eller styne træerne hvert eller hvert andet år stammer fra en tid, hvor de afskårne grene blev brugt som foder, til opvarmning af husene eller til flettede gærder omkring haver og folde.

Træer blev imidlertid også beskåret, hvis træet selv skulle opnå et bestemt udtryk eller en bestemt form. For eksempel kunne det indgå i en særlig fin form for afgrænsning mod vejen – en stammehæk. En stammehæk er formklippede træer, hvis kroner kan være helt sammenvoksede til en lang 'kasse'. Den udvikles ved, at der plantes træer med ens afstand ud over en eventuel hæk i skellet. Når træerne har nået en vis alder, klippes kronen i den ønskede facon, typisk kasseformet.

Et andet haveelement med formklippede træer fandt man, hvor træerne blev plantet i en firkant eller en cirkel og formet til et lille ugenert, skyggefuld sted – et lysthus.

Afhængig af formålet egner lind, pil, poppel og ahorn sig godt til beskæring. I bl.a. Dansk Træplejerforenings vejledning „Beskæring af Træer“ kan man se, hvordan beskæring af forskellige typer træer bør foretages. Lind ses hyppigt anvendt til stammehæk, men tjørn og navr kan også bruges. Lind og avnbøg er velegnede til lysthuse.

Indgangstræer og alléer

Træer plantet i et indbyrdes system er et klassisk havekulturhistorisk element. Det enkleste system er to træer placeret på hver sin side af indgangen til et hus. Hvis to indgangstræer suppleres med yderligere to eller fire træer langs indgangen opstår en allé. Det er traditionelt et centralt placeret og pladskrævende haveelement.

Træerne kan være fuldkronede, beskårne eller stynede. Af hensyn til bygningernes og hegnenes dimensioner er det bedst at bruge arter, der kun udvikler sig til små træer. Det kan være tjørn, navr, avnbøg eller mannaask. Til stynede eller formklippede indgangstræer eller alléer kan anbefales lind eller pil.

Træer

Frugthaver

Abildgården er et af de tidlige begreber i havekulturen, og frugttræer var langt op i tiden et nødvendigt indslag i husholdningen. Derfor var der ofte mindst et frugttræ i haven eller evt. en særlig abildgård eller frugthave på de lidt større ejendomme. For at få et større udbytte udviklede man med tiden en særlig beskæring af visse æbletræer – sporebeskæring, som samtidig gjorde det lettere at høste frugterne.

I de haver, hvor der stadig findes frugthaver, bør de bevares ved genplantning med nye frugttræer, og man bør som udgangspunkt tilstræbe et stort indslag af frugttræer i haverne generelt.

Retningslinier for træer

Træer, der har en stammediameter på mere end 25 cm målt 1 m over terræn, er bevaringsværdige. Bevaringsværdige træer skal bevares og erstattes med tilsvarende træer på det samme sted. Ønsker man i forbindelse med genplantning at ændre træernes placering eller karakter, skal dette godkendes af Kommunalbestyrelsen.

Ved fældning genplantes der, så der opstår nye beplantninger, der hører hjemme i landbymiljøet, f.eks. frugttræer, stynede træer, alléer og indgangstræer.

Ved nyplantning bør graner og andre stedsegrønne træer sættes i god afstand fra hovedhusene.

Beskæring bør ske efter principperne i Dansk Træplejerforenings vejledning „Beskæring af Træer“, der rådgiver om forskellige beskæringsprincipper til forskellige træarter. Vejledningen anviser desuden, hvordan beskæring kan foretages mere eller mindre omfattende.

Der er plantet gadetræer som en del af trafikchikanerne i området. Så længe der opretholdes trafikchikaner i Gl. Skovlunde, skal disse gadetræer behandles som bevaringsværdige træer.

Hegn

Tremmestakit - Ejbyvej 12 A

Huset kan ses bag det lave tremmestakit

Helt frem til anden verdenskrig var det typisk, at hegningen i en landsby var lav – det var let for børn at lege på tværs af haverne. I dag er det blevet mere almindeligt, at man hegner så højt, at folk ikke kan se ind i haven. Det er vigtigt, at tænke på, at et hegn skal passe ind i miljøet. Det er med til at „indramme“ bygningerne, og levende hegn er en vigtig del af den grønne struktur, som bidrager til Gl. Skovlundes udseende.

Nye hegn mod vej, sti og fællesarealer bør etableres som traditionelle åbne tremmestakitter, hække eller fritvoksende hegn. Man bør ikke hegne med plankeværker, da det vil virke bombastisk i bybilledet. Hvor der i dag er levende hegn bør disse strukturer bevares, således at hække erstattes med hække og blandede hegn med nye blandede hegn.

Tremmestakit

Traditionelle åbne tremmestakitter er lavet af træ, således at der er luft mellem de lodrette brædder i stakittet. De må have en højde på højst 1,2 m mod vej og 1,8 m i skellet mellem to grunde.

De er oftest malede. Det er vigtigt, at farven på stakittet harmonerer med den omgivende bebyggelse. Det er derfor hensigtsmæssigt at male stakitter hvide, som man traditionelt gjorde. Det er vigtigt at holde malingen på sit stakit vedlige.

Risgærde

Risgærdet er en af de mest enkle måder at hegne på, som oprindeligt blev brugt i vores landsbyer.

Det dannes ved nedramning af grenstammer med en diameter på 6-10 cm og i en indbyrdes afstand af ca. 1 m. Herimellem lægges eller flettes lange, slanke og bøjelige ris eller grene, almindeligvis fra stynede pile- og poppeltræer.

Efterhånden som risene begynder at rådne, bankes gærdet sammen med en kølle og nye ris lægges ovenpå. Dette kan gentages så længe som grenstammerne holder og det er nødvendigt for at opretholde gærdet.

Hække

Levende hegn kan etableres enten som fritvoksende plantninger eller klippet hæk. Til hække anbefales arter, der er almindelige i Nordsjælland - avnbøg, navr, mirabel, fjeldribs og tjørn.

Fritvoksende hegn

Hegn i skel mod nabohaver kan anlægges som fritvoksende hegn. Det kræver mere plads end en hæk. Et fritvoksende hegn af eksempelvis tjørn eller mirabel kan godt klippes fornedet. I fritvoksende hegn bør man vælge en passende blanding af træer og buske og igen holde sig til de planter, der er almindelige i Nordsjælland som f. eks. fjeldribs, avnbøg, navr, syren, hassel, tjørn og mirabel.

Hegn

Retningslinier for hegn

Nye hegn mod vej, sti og fællesarealer placeres mindst 30 cm bag skel og etableres som levende hegn i form af hæk eller traditionelle åbne tremmestakitter. Der kan dog tillades risgærder.

Levende hegn bør bestå af arter, der er almindelige i Nordsjælland, f.eks. avnbøg, navr, mirabel, fjeldribs og tjørn.

Der må sættes et åbent trådhegn i højst 1,0 m's højde skjult bag det levende hegn. Hegn ud mod vej bør være maks. 1,2 m højt, så man kan se bebyggelsen fra vej. I skellet mellem to grunde kan hækken have en højde på højst 1,8 m.

Traditionelle åbne tremmestakitter udføres af hvidmalet træ, så der er luft mellem de lodrette brædder i stakittet. De må have en højde på højst 1,2 m mod vej. En anden farve, der harmonerer med hovedhuset, kan anvendes.

Terrænet

Terrænforskelle ved Ejbyvej

Terrænet varierer en hel del i Gl. Skovlunde. Kommer man fra vest, falder terrænet først ned mod gadekæret. Senere stiger det igen op ad den tidligere Hanevadsvej (Gl. Skovlundevej).

Terrænet må ikke ændres grundlæggende. Selv mindre terrænreguleringer bør undgås.

Terrænspring må fremstå med en beplantet jordskråning, græstilsæt eller som kampestenmur. Der må ikke anvendes beton eller betonelementer til støttemure.

Retningslinier for terræn

Terrænreguleringer under +/- 0,5 m kan foretages uden videre.

Ved terrænregulering over +/- 0,5 m skal dette ske under hensyntagen til det eksisterende terræn og efter Kommunalbestyrelsens godkendelse. Støttemure opføres i natursten eller andre naturmaterialer.

Gadekæret

Gadekæret

Gadekæret er et vigtigt bevaringsværdigt element i landsbyen. Derfor er det vigtigt, at der ledes vand til det, så det ikke tørrer ud.

Beplantningen ved gadekæret skal vedligeholdes på en sådan måde, at kærret ikke gror for meget til og adgangen dertil ikke hindres. På den anden side må der ikke tyndes så meget ud, at byrummet omkring kærret bliver diffust og gennemsigtigt.

Biologisk vurderes gadekæret ikke at have den store værdi. Den biologiske værdi kan øges ved at sænke tilførslen af næringsstoffer. Det anbefales i den forbindelse, at man kun fodrer andefugle på græsset og ikke i selve kærret.

Retningslinier for gadekæret

Gadekæret er et vigtigt element i landsbyen og skal bevares. Regnvand fra tage og veje m.v. i landsbyen søges så vidt muligt ført til kærret.

Belysning

Fra Belysningsplanen.

Lampen øverst er typen, der ifølge planen vil blive anvendt i Gl. Skovlunde.

Nederst ses fotocollage fra Pederstrup.

Vejbelysning

Kommunen står for vejbelystningen i Gl. Skovlunde, hvor belysningen hovedsagelig skal være til hjælp for let biltrafik, fodgængere og cyklister.

Havens belysning

Valg af belysning er en balancegang. På den ene side skal man kunne finde frem til sit hus, når det er mørkt, på den anden side kan overdreven belysning være med til at overbelyse landsbyen og måske genere andre. Belysningen må under ingen omstændigheder blænde.

Som hovedregel skal lygter lyse i de retninger, hvor der er noget at lyse på. Et eksempel er lygter, der lyser til siderne, ophængt f.eks. i portum, hvor der er både loft, vægge og gulv at belyse.

Man får ofte en behageligere belysning, når man bruger flere små lamper. Den bedste rumfornemmelse fås ved at lade lyset ramme rummets vigtige

Belysning

Blænder lampen?

Sæt tommelfingeren op foran
- og se

detaljer, såsom indgangsdøre og hushjørner. Lygterne må dog ikke „overdøve“ det, de skal belyse.

Reflekslys fra terrænet og andre huse vil tit være nok til, at man kan opfatte murflader. Lygter der lyser til siderne bør anbringes tæt på væggene eller ved hjørner på master i fortovskanten.

Lyspunkthøjden skal stå i forhold til huse og mennesker, dvs. 2-3½ m over terræn. Ved gårdrum er en lav højde at foretrække, mens kravet om regelmæssighed ved gadebelysning ofte medfører en højere anbringelse.

Nedadrettede lygter, f.eks. lave pullertlys, kan bruges til fladebelysning ved private stier, ankomstveje eller ved fritliggende huse, hvor der ikke er et rum, der kan danne baggrund for lyset. Ved stier kan de anvendes ved knæk for at vise vejen. Det reflekslys, lygterne giver, er ofte nok til at fornemme bygninger og beplantning langs vejen – særligt hvis lygterne er placeret rigtigt.

De nedadlysende lygter bør ikke placeres for tæt på husfacader, da de får dem til at „falde fra hinanden“ i en oplyst nedre del og en mørk øvre del.

Ved fritliggende bygninger kan lysanlægget suppleres med en lille afblændet, svagt lysende væglampe ved hoveddøren.

Ved valg af lyskilder (lyspærer) styres også lysets farve (varm eller koldt). For hver ejendom bør vælges ens lysfarve. Der bør generelt vælges lyskilder med god farvegengivelse.

Retningslinier for belysning

Belysning må ikke blænde.

Vej- og stibelysningen skal udføres i henhold til kommunens belysningsplan.

Terrænbelysning skal udføres som nedadrettet lys. Ved stier og ankomstvej kan der ligeledes anvendes nedadrettede lygter.

Belysning af eller på bygninger bør ske ved reflekslys ved jord. I særlige tilfælde kan der dog suppleres med en lille afblændet, svagt lysende lampe ved hver vigtig indgangsdør.

Veje og stier

Sammen med den grønne struktur og husene er vejene og stierne også med til danne Gl. Skovlundes miljø. På den ene side skal det sikres, at veje og stier passer til landsbyens arkitektur, og på den anden side skal det sikres, at trafikken både i mængde og hastighed passer til landsbyen.

Derfor er det vigtigt, at eksisterende veje og stier bevares med deres nuværende forløb. Profil og belægningstype kan ændres, hvis det styrker landsbypræget. F.eks. kan der anvendes sten- eller grusbelægning i stedet for asfalt.

Der kan etableres hastighedsdæmpende foranstaltninger i form af indsnævring af kørebanen, uden at vejenes forløb eller grænserne til tilstødende ejendomme ændres.

Foranstaltningerne skal ved udformning, beplantning og materialevalg harmonere med omgivelserne.

Gamle belægninger i indkørsler og på gårdspladser er det vigtigt at bevare.

Retningslinier for veje og stier

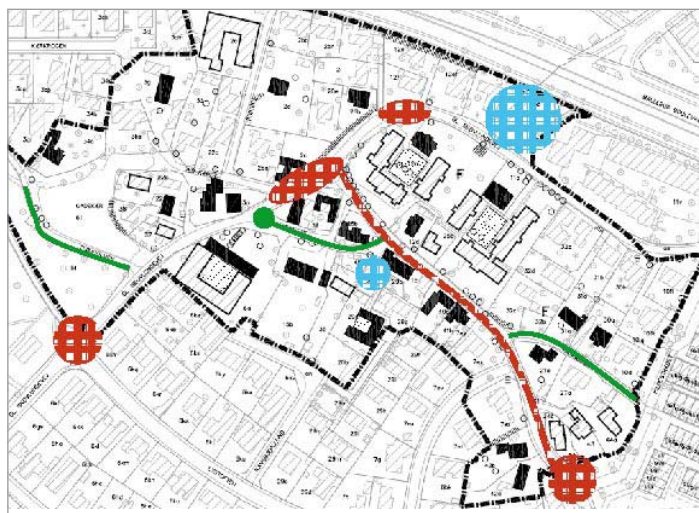
Vej og stiers tracé og belægningstype bevares. Dog kan belægningen føres tilbage til grus eller anden belægningstype, der er almindelig i landsbyer.

Der kan etableres hastighedsdæmpende foranstaltninger, uden at vejenes forløb eller grænser til tilstødende ejendomme ændres.

Gamle belægninger i indkørsler og på gårdspladser søges bevaret.

Belægning i indkørsler bør være med grus, ral eller granitbrosten.

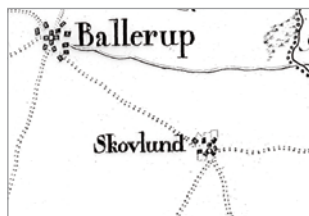
Vejskiltning skal holdes på et minimum.

Helhedsplan for Trafik og Parkering

Arbejdet med Helhedsplan for Trafik og Parkering i Gl. Skovlunde blev påbegyndt som en udløber af lokelplanens borgermøde. Den er blevet udarbejdet gennem en række workshops. På planen til venstre ses sidste udkast til en overordnet plan.

Gl. Skovlunde - en gammel landsby

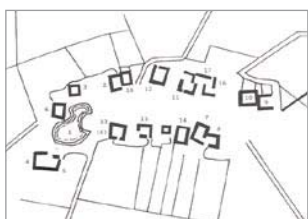

1766

Før 1795 – fæstelandsbyen

Navnet Scowerlunde nævnes første gang i 1249, men udgravninger tyder på, at der har boet mennesker i Skovlunde i mere end 2.000 år.

I middelalderen lå der en kongelig mølle i Skovlunde, men hvor ved man ikke. Gl. Skovlundes vej- og stiforløb med Gl. Skovlundevej (tidl. Harrestrupvej og Hanevadsvej), Ejbyvej, Skolevej, Kildestrædet og Kildebuen er fastlagt før udskiftningen i 1795. Om Hanevadsvej vides, at Christian IV i 1626 gav ordre til at anlægge denne som kongevej.

1789

Ved folketællingen i 1787 boede der 202 personer i Skovlunde. Der var 16 bønder og 19 husmænd med familier. Blandt husmændene var der håndværkere: En skomager, en væver, en hjulmager, en skrædder, en bødker og en smed. En af husmændene fungerede også som lærer for byens børn.

1801

I 1786 var der 16 ryttergårde i Skovlunde. Af disse er der ingen tilbage i dag. Dog er Kavsbjerggård i 1830 flyttet dertil, hvor den udflyttede Ålegård lå. Af landsbyhusene findes i dag kun ét bevaret (Ejbyvej nr. 14 fra 1777). Man må dog regne med, at ældre huse i landsbyen er opført på gamle huses fundamenter. Bl. a. har der ligget et sprøjtehus på hjørnet af Gl. Skovlundevej og Skolevej siden 1764, selv om det nuværende er fra 1875.

Brostensbelæggningerne på Kavsbjerggård, Skovlundegård, Lillevangsgård og Ejbyvej 10 stammer også fra denne periode.

1828

1795-1945 – fritliggende landsby

Den 8. september 1795 var udskiftningskommissionen i Skovlunde. Fem af de 16 gårde flyttede ud, og der blev gennemført en kombination af en stjerneudskiftning og en blokudskiftning. Stjerneudskiftningen har lagt grunden for hele det nye Skovlundes struktur og kan stadig ses i vejnettet, der stråler ud fra Gl. Skovlunde.

1870

I 1830 var Skovlunde en af amtets store landsbyer. Der var 30 gårde, hvoraf 12 var udflyttede, samt 24 huse, alle beliggende i byen. Af gårdene opført mellem 1795 og 1830 er to bevaret (Stuehuset i Kavsbjerggård/Gl. Skovlundevej 8 samt Ejbyvej 10). Fra denne periode er der desuden bevaret 5 huse: Ejbyvej 2 (Smedien), Ejbyvej 26, Gl. Skovlundevej 13 (Asylet), Kildebuen 1 ("Fjællestuen") samt Ved Kæret 10 (senere ombygget).

1905

Fra 1831 til 1883 blev der opført yderligere en række huse i traditionel byggestil. Af disse findes i dag 9 huse bevaret: Sprøjtehuset, Ejbyvej 4, Ejbyvej 12 A og B (tidl. købmand), Fløjholmen 2, Gl. Skovlundevej 9, Kildebuen 11 samt Ved Kæret 6 og 8. Efter ca. 1850 er husene som regel grundmurede.

1934

I 1884 kommer det første hus, der ikke er i traditionel landsbystil – den nuværende Gl. Skovlunde skole. I perioden 1884-1940 kommer der 21 nye huse til i ældre danske byggestile, heraf 10 i perioden 1910-1920 – efter en stor brand i den nordlige del af landsbyen, hvor bl.a. Skovlundegård og Lillevangsgård nedbrændte, men senere blev genopført. I 1911 blev de første el-master opstillet i landsbyens gader.

Gl. Skovlunde - en gammel landsby

1965

Efter 1945 – omsluttes af by

Efter 1945 er det gamle Skovlunde blevet omkranset af by. Samtidig er flere store gårde revet ned, bl.a. som følge af brande (Rosenlund 1972 og Lystoftegård 1978). Frem til ca. 1965 sker udbygningen hovedsageligt omkring Gl. Skovlunde på Ejbyvej, Kildebuen, Kavsbjerglund og Ved Kæret. Byggestilen er nu funktionalisme eller modernisme. Her skal særligt nævnes Gl. Skovlundevej 15 fra 1955 som et typisk statslånshus fra 1950'erne.

2005

Samtidig hermed bygger AAB boligblokke mellem jernbanen og landsbyen (1955-1964), og Ballerup Boulevard bliver anlagt nord for byen (1963-66), således at Hanevadsvej og Tangevej bliver afskåret. I 1962 påbegyndes arbejdet med Skovlunde Bypark øst for landsbyen.

1967-1972 bliver Kærkrogen, Seminariet (KDAS) og den store haveby syd for landsbyen bygget.

I 1980'erne bebygges Ejbyvej 10's sidste jorder (Kavsbjerglund 8-20, lige nr.). Her skal særligt nævnes Kavsbjerglund 20, der er et moderne parcelhus opført som et traditionelt landsbyhus. I 1981-84 bliver Skovlundegårds og Lillevangsgårds længer nedrevet, og nye andelsboliger opføres med form og placering som de nedrevne længer.

I slutningen af 1990'erne sker et par markante ændringer i bebyggelsen nær gadekæret. Først bliver Ved Kæret 3 udbygget, og der opføres et større udhus, der fylder meget i byrummet. Ved Kæret 8 ombygges, så kun husets vinkelform består. Violas hus (Gl. Skovlundevej 7), der indtil da var Skovlundes ældste fra 1742, rives ned og erstattes med et svensk træhus. Og endelig bliver det hus, der lå i forbindelse med Violas hus (Gl. Skovlundevej 5), erstattet af et hus, der i byggestil er tilpasset landsbyen.

Kommunens registreringer

Bygninger

Ballerup Kommune har registreret bygninger i Gl. Skovlunde efter SAVE-skalaen, der er udarbejdet af Miljøministeriet, og som kommuner anvender til at vurdere bygningers bevaringsværdi. Registreringen er gennemført i september 2000 og er siden løbende blevet opdateret.

SAVE-skalaen går fra 1 til 9, hvor 1 er den bedste og 9 den dårligste 'karakter'. Man vurderer bygningen efter fem kriterier: Arkitektonisk, kulturhistorisk og miljømæssig værdi, samt originalitet og tilstand. På denne baggrund vurderer man en samlet karakter – bevaringsværdien.

På kortet er vist de bygninger, der fik bevaringsværdien 3 og 4. Bygningerne er beskrevet i det efterfølgende.

Beskrivelsen er tænkt som udgangspunkt for den byggesagsbehandling, der går forud for eventuelle kommende ændringer i bygningerne.

AB Skovlundegårds etagehuse (matr. nr. 12a) er medtaget som bevaringsværdige strukturer, idet de har samme størrelse og placering, som længerne på de gamle gårde havde.

Skovlundegårds gårdsplads

Skel, veje og gadekær

Gl. Skovlundes vej- og skelstruktur er vokset frem gennem landsbyens århundredlange udvikling. Sammen med gadekæret er de grundlaget for landsbyens grundlæggende struktur. På kortet kan man se den gamle vejstruktur og gadekæret.

Gårdspladser

Der er registreret fire gårdspladser ved flg. ejendomme:

- Kausbjerggård
- Ejbyvej 10
- Lillevanggård
- Skovlundegård

Frugthaver

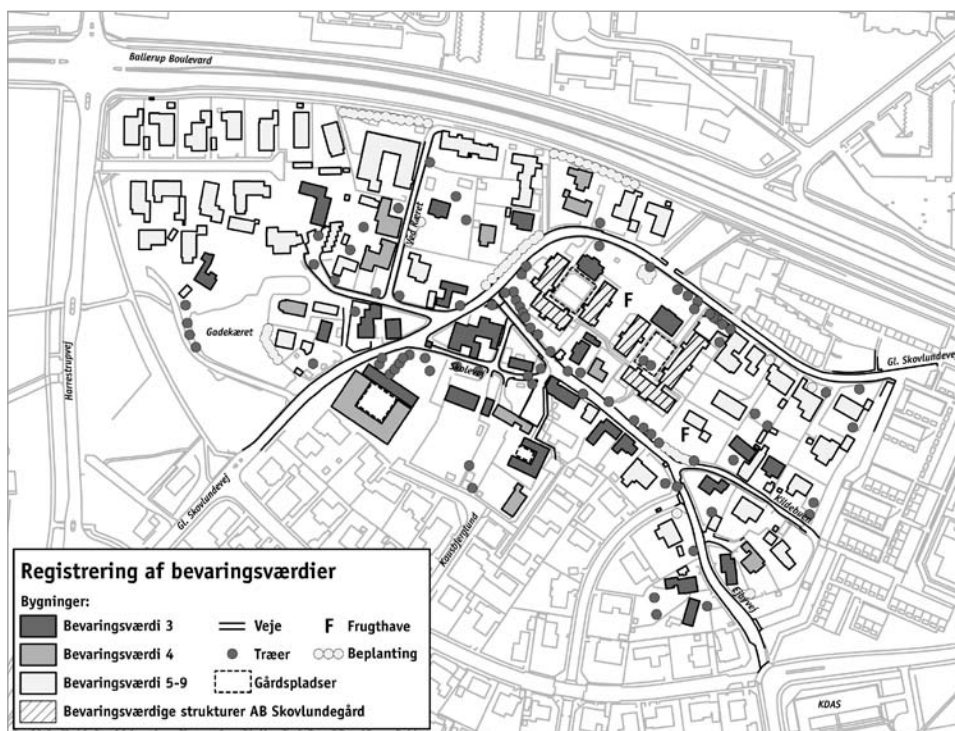
Der er registreret to frugthaver ved flg. ejendomme:

- A/B Skovlundegård
- Ejbyvej 11

Træer og Beplantning

Der er registreret adskillige bevaringsværdige træer og beplantninger, bl.a. ved:

- Lindehavehus, A/B Skovlundegård
- Kausbjerggård (alle beplantninger)

Bevaringsværdi 3

Det Gamle Brandhus

Det Gamle Brandhus

Brandhuset fra 1875 er en kulturhistorisk vigtig bygning i den centrale del af Gl. Skovlunde, beliggende på den tidligere forte (fællesarealet i den oprindelige landsby). Der har ligget brandhus på stedet, før det nuværende blev bygget. Blandt andet på grund af den centrale placering er huset vigtigt for landsbymiljøet.

Den gamle smedie

Den Gamle Smedie, Ejbyvej 2, matr. nr. 39

Smedjen, et traditionelt landsbyhus fra 1800, er en kulturhistorisk vigtig bygning i den centrale del af Gl. Skovlunde, beliggende på den tidligere forte. For landsbymiljøet er den også vigtig på grund af husets centrale placering i landsbyen.

Den trelængede struktur med de traditionelle landsbyhusproportioner og den fritliggende, mere kvadratiske smedie (en typisk mindre industribygning), samt karakteristiske døre, porte, vinduer og skilt med "Skovlunde Smedie" bør bevares.

Se billede s. 4

Ejbyvej 3, matr. nr. 12d

Det historicistiske hus fra 1910 er en vigtig bygning for landsbymiljøet, beliggende i den centrale del af Gl. Skovlunde på den tidligere forte.

Huset har en høj originalitet med vinduer, døre og gesims. Pænt tremmestakit.

Se billede s. 10.

Ejbyvej 4

Ejbyvej 4, matr. nr. 26b

Det traditionelle landsbyhus fra 1880 er en vigtig bygning for landsbymiljøet, beliggende i den centrale del af Gl. Skovlunde på den tidligere forte. Huset har traditionelle proportioner, med stråtag, småsprossede vinduer og gammel skorsten.

Ejbyvej 10, matr. nr. 29a

Den traditionelle trelængede gård fra 1800 er en vigtig bygning, både kulturhistorisk og for landsbymiljøet.

Gården har stråtag, skorsten, småsprossede vinduer og en gårdsplads med gårdstræ og toppede brosten.

Se billede s. 7

Ejbyvej 12 A, matr. nr. 29b

Det traditionelle landsbyhus fra 1865 er en kulturhistorisk vigtig bygning i den centrale del af Gl. Skovlunde, beliggende på den tidligere forte. For landsbymiljøet er det også vigtigt grundet husets centrale placering i landsbyen.

Oprindelig dør og opsprossede smårudede vinduer. Traditionelt tremmestakit.

Bevaringsværdi 3

Ejbyvej 12 A & 12 B

Forslag til tiltag: Ny metalskorsten kan udskiftes. Taget kan udskiftes til tegl eller strå.

Se billede s. 28.

Den Gamle Købmand, Ejbyvej 12 B, matr. nr. 1c

Det traditionelle landsbyhus fra 1865 er en kulturhistorisk vigtig bygning i den centrale del af Gl. Skovlunde, beliggende på den tidligere forte. Huset er også vigtigt for landsbymiljøet på grund af den centrale beliggenhed i landsbyen.

Traditionel dør og opsprossede, smårudede vinduer. Stensat forhave. Malet skilt med „Kjøbmandshandel“ over vinduet ved døren til den tidligere butik.

Ejbyvej 13, matr. nr. 21a

Det historicistiske hus fra 1912, der er velproportioneret med høj originalitet, er beliggende på den tidligere forte. Særprægede dannebrogsvinduer med opsprossede smårudede overvinduer.

Se billede s. 9.

Ejbyvej 14, matr. nr. 40a

Stilrent traditionelt stråttækt landsbyhus fra 1777, Gl. Skovlundes ældst bevarede. Huset er en kulturhistorisk vigtig bygning i den centrale del af Gl. Skovlunde, beliggende på den tidligere forte. For landsbymiljøet er det også vigtigt grundet husets centrale placering i landsbyen.

Dør og vinduer er moderne, men tilpassede. Forhave med lavt tremmestakit.

Se billede s. 6.

Ejbyvej 16, matr. nr. 7ey

Bygmesterhus fra 1910, der er velproportioneret med høj originalitet og bymiljømæssigt vigtigt, beliggende på den tidligere forte.

Original frise under gesimsen.

Se billeder s. 5.

Ejbyvej 24

Ejbyvej 24, matr. nr. 42b

Historicistisk hus fra 1906. Bymiljømæssig værdi i forhold til bebyggelsen omkring Ejbyvej.

Haven med den lave hæk understreger husets arkitektur.

Bevaringsværdi 3

Ejbyvej 26

Ejbyvej 26, matr. nr. 42a

Stilrent, velproportioneret, traditionelt stråttækt landsbyhus fra 1804 med kulturhistorisk og landsbymiljømæssig værdi for bebyggelsen langs Ejbyvej.

Haven med den lave hæk understreger husets arkitektur. Dør og vinduer er moderne, men tilpassede.

Fløjholmen 2, matr. nr. 34a

Traditionelt landsbyhus fra 1865 af kulturhistorisk betydning, beliggende ved Gadekæret. Velproportioneret hus med opsprossede, smårudede vinduer og murede sålbænke.

Fløjholmen 2

Kausbjerggård, Gl. Skovlundevej 8, matr. nr. 6a

Kausbjerggård er Gl. Skovlundes sidste firlængede gård og en markant bebyggelse. Hovedhuset fra 1830 er en kulturhistorisk vigtig bygning i den centrale del af Gl. Skovlunde, beliggende på den tidligere forte. Den også vigtig for landsbymiljøet på grund af husets centrale placering i landsbyen. Længerne fra 1882 og 1925 har bevaringsværdi 4 og er dermed mindre værdifulde end hovedhuset. Længernes struktur er vigtig. Gården har gårdsplads med toppede brosten.

Hovedhuset har fire skorstene, småsprossede vinduer og fyldingsdøre. Der er en markant port ind til gårdspladsen. Huset har høj originalitet. Længerne er store og kraftigere. Flere døre og vinduer er velbevarede.

Se billeder s. 4 og 7.

Lillevangsgård, Gl. Skovlundevej 28
- ca. 1915

Gl. Skovlundevej 9, matr. nr. 22f

Det traditionelle landsbyhus fra 1855 er en vigtig bygning, både kulturhistorisk og for landsbymiljøet i den centrale del af Gl. Skovlunde. Det er beliggende nær gadekæret på den tidligere forte.

Huset har stråtag samt småsprossede vinduer og fyldingsdør.

Se billede s. 20.

Lillevangsgård, Gl. Skovlundevej 28

Lillevangsgård, Gl. Skovlundevej 28, matr. nr. 12a

Det historicistiske hus fra 1910 er den tidligere Lillevanggårds hovedhus. Huset er velproportioneret med dannebrogsvinduer. Oprindeligt opført med ornamentering som Skovlundegårds hovedhus.

De moderne etagehuse har proportioner og placering som Lillevangsgårds og Skovlundegårds tidligere driftsbygninger. Denne struktur er vigtig.

Gårdspladserne med gårdstræer er placeret, hvor gårdenes tidligere gårdspladser lå.

Bevaringsværdi 3

Gl. Skovlundvej 11 A

Gl. Skovlundvej 11 A, matr. nr. 23a

Det historicistiske hus fra 1855 er en vigtig bygning, både kulturhistorisk og for landsbymiljøet, beliggende i den centrale del af Gl. Skovlunde nær gadekæret på den tidligere forte.

Huset er særdeles velproportioneret med to oprindelige skorstene, kviste, karnap og ornamentik på gesims og omkring dannebrogsvinduerne. Den lille have med lave hække understøtter husets arkitektur.

Se billede s. 5.

Det Gamle Mejeri, Gl. Skovlundvej 11 B

Det Gamle Mejeri, Gl. Skovlundvej 11 B, matr. nr. 23a

Det gamle Mejeri fra 1910 er en typisk mindre industribygning og derfor også af kulturhistorisk vigtig betydning, beliggende i den centrale del af Gl. Skovlunde på den tidligere forte. For landsbymiljøet er den også vigtig grundet husets centrale placering.

Huset er bygget meget enkelt med vinduer med jernsprosser og en kraftig dør. Ingen ornamentik. Haven er tilpasset til bygningen.

Se billede s. 5.

Gl. Skovlundvej 13

Asylet, Gl. Skovlundvej 13, matr. nr. 2c

Det traditionelle landsbyhus fra 1819 er en stråtækt vinkelbygning af betydning både kulturhistorisk og for landsbymiljøet, beliggende i den centrale del af Gl. Skovlunde.

Huset er velproportioneret med to skorstene, kvist, småsprossede vinduer og dør. Markant træ ved vej.

Gl. Skovlundvej 17

Gl. Skovlundvej 17, matr. nr. 28b

Det historicistiske hus fra 1855 er en vigtig bygning, kulturhistorisk og for landsbymiljøet.

Oprindeligt hus med dannebrogsvinduer. Lav beplantning i forhave sikrer udsyn til hus.

Forslag til tiltag: Påsat indgangsparti kan fjernes.

Gl. Skovlundvej 30

Gl. Skovlundvej 30, matr. nr. 11a

Det historicistiske hus fra 1910 er den tidligere Skovlundegaards hovedhus og er en markant bygning i Gl. Skovlunde. Det er vigtigt både kulturhistorisk og for landsbymiljøet. Huset er velproportioneret og oprindeligt. Markante stik og frontispice.

Huset ligger åbent mod vej.

Bevaringsværdi 3

Kildebuen 3

Kildebuen 1, matr. nr. 31a

Det traditionelle landsbyhus fra 1820 er en stråttækt bygning, der er vigtig både kulturhistorisk og for landsbymiljøet. Mogens Fog* skjulte sig her under 2. verdenskrig.

Huset har oprindeligt udseende med skorsten, småsprossede vinduer og fyldingsdør. Haven med opstammet træ og lav hæk passer godt til huset.

Se billede s. 6.

* Mogens Fogh : kendt modstandsmand og professor, rektor ved KBH's universitet.

Den Gamle Skole

Kildebuen 3, matr. nr. 30a

Bygmesterhuset fra 1892 må arkitektonisk beskrives som gedigent håndværk med dannebrogsvinduer og veranda med særprægede vinduer, samt ornamenteret gesims.

Den Gamle Skole, Skolevej 4, matr. nr. 15b

Det markante bygmesterhus er en vigtig bygning, både kulturhistorisk og for landsbymiljøet, i den centrale del af Gl. Skovlunde.

Huset har fyldingsdør, dannebrogsvinduer, samt kviste og ornamenteret gesims.

Ved Kæret 2 B

Ved Kæret 2 B, matr. nr. 2d

Det gedigne 'Bedre Byggeskik'-hus fra 1929 er et markant hus af kulturhistorisk værdi. Tidligere hovedhus på Langkærgård.

Huset har skorsten, valmet tag med røde tegl, dannebrogsvinduer, kraftig trempel, karnap med veranda med støbt gelænder, samt markant frontispice med rundt vindue.

Se billede s. 11.

Ved Kæret 10 A og B

Ved Kæret 10 A og B, matr. nr. 3g

Del af en tidligere gård fra 1800, men for kraftigt til at kunne karakteriseres som et traditionelt landsbyhus – det er snarere et bygmesterhus. Det er kulturhistorisk vigtigt.

Ved Kæret 10 A og B

Bevaringsværdi 4

Ejbyvej 5

Ejbyvej 5, matr. nr. 25a

Bygmesterhuset fra 1919 ligger centralt i Gl. Skovlunde. Husets vinduer er opsprossede med små ruder.

Ejbyvej 6, matr. nr. 35

Moderne hus fra 1969 bygget som traditionelt landsbyhus. Der har tidligere ligget et hus på stedet, og i sammenhængen er det derfor vigtigt.

Ejbyvej 6

Ejbyvej 15, matr. nr. 24a

Bygmesterhus fra 1920, der ligger placeret op ad andre ældre bygninger på Ejbyvej. Modernisering har dog ændret huset markant.

Gl. Skovlundevej 15, matr. nr. 28e

Statslåns hus fra 1955 med typisk tag, skorsten, vinduer og døre. Se billede s. 13.

Gl. Skovlundevej 23, matr. nr. 12f

Bygmesterhus fra 1910.

Ejbyvej 15

Gl. Skovlundevej 23 A, matr. nr. 12e

Bygmesterhus fra 1914.

Kavsbjerglund 20, matr. nr. 20b

Nyt hus fra 1982, bygget som traditionelt landsbyhus med stråtag, skorsten, fyldingsdør og opsprossede vinduer med små ruder.

Kildebuen 13, matr. nr. 43

Bygmesterhus fra 1900 med dannebrogsvinduer.

Gl. Skovlundevej 23

Ved Kæret 3, matr. nr. 22a

Bygmesterhus fra 1925 placeret ned til gadekæret. Huset er forlænget, således at dets balance og rytme er blevet forstyrret.

Ved Kæret 6, matr. nr. 22c

Bygmesterhus fra 1850 placeret centralt i landsbyen. Tidligere lertøjsfabrik. Huset har et blandet udtryk med mange typer vinduer, tilbygninger og hegn med espalier. Har kulturhistorisk værdi.

Kildebuen 13

Kavsbjerglund 20

Gl. Skovlundevej 23 A i begyndelsen af 1900 og i dag

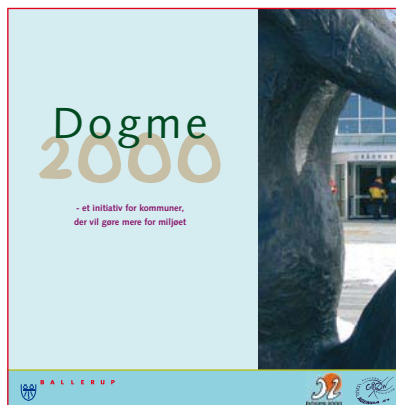

Ved Kæret 3

Ved Kæret 6

Bæredygtig Gl. Skovlunde

Der eksisterer i dag mange muligheder for at tage hensyn til miljøet i vores byggeri. Det gælder både i forhold til nybyggeri, renovering og restauration. Ligeledes er det blevet meget nemmere at finde råd og vejledning om bæredygtigt byggeri.

Økologisk Råd har opstillet en række principper for bæredygtigt byggeri. I forbindelse med vedligeholdelse af ældre huse er følgende principper interessante:

- Energiforbruget skal være så lavt som muligt
- Vandforbruget skal være så lavt som muligt
- Der må ikke anvendes skadelige kemikalier
- Bygningers indbyrdes forhold skal sikre gode sociale muligheder
- Materialevalget skal afspejle lavt energiforbrug ved produktionen og brug, og afpasses så genbrug og bortskaffelse af brugte byggematerialer lettes
- Bygningen skal konstrueres korrekt, være let at vedligeholde og renovere på en bæredygtig måde.

Hvad angår materialevalg, er der i dag mange produkter, der er miljømærkede f.eks. med EU blomsten. Endvidere er der flere steder i København, hvor det er muligt at købe gamle genbrugsbyggematerialer såsom døre, håndtag, vinduer, mursten osv.

Nyttige links om bæredygtigt byggeri:

Økologisk Råd: www.ecocouncil.dk.

Informationscenteret for Miljø & Sundhed: www.miljoeogsundhed.dk.

Genbyg: www.genbyg.dk.

Brandsikring

El-installationer kan være årsag til brand, hvorfor du bør sikre dig, at alt el-arbejde udføres med autorisation. Derfor er det tilrådeligt at få råd hos en installatør, før et el-arbejde påbegyndes.

Ved renovering, om- og tilbygning af ældre huse, skal man være opmærksom på brandsikringen.

Der må naturligvis kun bruges godkendte byggematerialer iht. Bygningsreglementet for småhuse BR08. Hvor der f.eks. findes stråtage, kan der skabes en vis sikkerhed gennem brandhæmmende foranstaltninger.

Du må overalt søge at sikre dig imod, at branden kan brede sig hurtigt - at nogen risikerer at brænde inde.

I ethvert hus bør der placeres røgalarmer i og udenfor soverum, ligesom der i et hus med mere end 1 etage bør placeres røgalarmer på hver etage. I Bygningsreglementet BR08 er der krav om røgalarmanlæg.

I områder, hvor der er bygninger med stråtage, må anvendelse af nytårsfyrværkeri ikke finde sted i mindre afstand end 100 m og anvendelse af raketter i mindre afstand end 200 m fra disse bygninger. I vindens retning fordobles de angivne afstande.

I Ballerup Kommune må der kun afbrændes tørt kvas, trækul, briketter eller rent, tørt træ i mindre mængder ad gangen.

Afbrænding må kun finde sted på dertil indrettede bålpladser, i bålfade og grill.

I områder, hvor der er huse med stråtage, må afbrænding af mindre mængder ikke finde sted i en afstand mindre end 30 m fra bygninger og afbrænding af større mængder, herunder Sct. Hans bål, i en afstand mindre end 200 m. I vindens retning fordobles de angivne afstande.

Afstande skal også overholdes ved skure, udhuse, overdækkede terrasser og forbindelsesgange, legehuse m.v.

Før du går i gang

Skovlundegård, Gl. Skovlundevej 30
- ca. 1900
Klassisk stråtag med kviste.

Før et bygningsarbejde sættes i gang, bør man sikre sig, at resultatet kommer til at harmonere med husets byggestil og det omgivende landsbymiljø. Udformning, placering og brug af materialer er vigtigt. Ved vedligeholdelse bør man vælge materialer og metoder i respekt for husets byggestil og det omgivende landsbymiljø.

Det må anbefales at bruge en fagmand, der har erfaring med bygningsrestaurering.

Der er steder, hvor du kan få råd og vejledning, fx kan nævnes Bygningskulturelt Råd i Rådvad på www.raadvad.dk og biblioteket.

Endelig er det altid en god ide at komme op på Rådhuset og få råd, så tidligt i forløbet som muligt.

Byggeansøgning

Ved bygningsarbejder skal du have godkendt din byggesag hos kommunen.

En byggeansøgning skal indeholde en nøje beskrivelse af projektet med tilhørende tegninger. Kravene til byggeansøgning kan du se på kommunes hjemmeside www.ballerup.dk under 'byggetilladelse'.

Du skal sende ansøgning om byggetilladelse eller anmeldelse til:

Ballerup Kommune
Miljø & Teknik
Hold-an Vej 7
2750 Ballerup

eller pr. mail til byggesag@balk.dk

Krav til byggeansøgning

Renovering og ændring må kun ske efter godkendelse fra Kommunalbestyrelsen i form af en byggetilladelse. Ved ansøgning om byggetilladelse skal det beskrives, hvordan ændringer forholder sig til byggestilen. Endvidere skal ansøgningen indeholde beskrivelse af ændringer såsom:

Redegørelse for lokalplanens bestemmelser

- Etablering af nye vinduer, tage og døre.
- Udskiftning af vinduer, tage og døre.
- Ændring af facade, f.eks. ornamentik og bindingsværk.
- Ændring af farver på vinduer, døre eller facade.
- Etablering af kviste eller ovenlysvinduer i bygninger, hvor disse ikke allerede findes.
- Udvendig isolering af gavle.
- Skiltning og opsætning af markiser.
- Etablering af en sekundær bygning, der er fysisk sammenhængende med hovedbygningen.
- Nedrivning.
- Etablering eller ændring af belysning.
- Placering af tekniske anlæg såsom affald og antenner i forbindelse med bygningen.
- Ændringer af terræn, beplantning og hegning.

Ved byggesagsansøgninger skal der vedlægges:

- En tydelig beskrivelse af byggearbejdet
- En situationsplan, der viser byggeriets beliggenhed og afstand til nabo- skel og vejskel
- Plantegning, med angivelse af indretning, rumbetegnelser, dørbredder, placering af røgalarmer, redningsåbninger og vægventiler
- Facadetegninger, med angivelse af eksisterende og fremtidige koter
- Ved tilbygninger skal der en klar angivelse af eksisterende forhold
- Tegninger med angivelse af konstruktionernes opbygning, rumhøjder, materialebeskrivelse, mv.
- Ingeniørprojekt vedrørende installationer (kloak, vand, varme) samt statiske beregninger
- Redegørelse for bygningens varmetab
- Fuldmagt/underskrift fra ejendommens ejere
- Matrikelbetegnelse
- Adresse

Tegninger skal være målfaste og med angivelse af målestoksforhold. Alle vigtige mål påføres tegningerne.

Ansøgningen skal desuden indeholde oplysninger om de bestemmelser i byggeloven, bygningsreglementet, eller andre forskrifter, som projektet måtte være i strid med. Hvis der skal søges om dispensation, skal ansøgningen indeholde en begrundelse herfor.

Kommunalbestyrelsens kan stille yderligere krav til ansøgningen.

Ordliste

Bindingsværksstok

Bygningsskelet, der består af lodrette og vandrette tømmerstykker/-stokke evt. suppleret med skråstilte stolper.

Forbandt

Det system eller mønster, hvorefter en murstensvæg mures.

Halvvalm

Tagryg, hvor trekanten mellem tagryggen og gavltrekanten er skåret af til midt på gavltrekanten.

Kip

Tagryg, sammenskæring mellem et tags to flader.

Kitfalsede vinduer

Kitfals, er falsen mellem vinduesrammen og glasruden, hvor kitten presses ind.

Kragetæer

To sammenkoblede stykker træ, placeret over rygningen på et stråtag.

Mønstermurværk

Murværk i mønsterforbandt.

Platte

Plan flade.

Rulleskifte

Murforbandt (se ovenfor) hvor murstenene står på kant.

Rygning

Beklædning af tagryg. Udføres som hovedregel i samme materiale som den øvrige tagmateriale.

Rytterkvist

Kvist med to tagflader, der mødes i ryggen og falder til hver side. Kaldes også heltagskvist.

Sadeltag

Et tag med to tagflader der fra rygning har fald mod to sider.

Sålbænk

Konstruktion, der lukker overgang mellem vinduets underkant og facaden, så regnvand ledes bort fra vindue og facade.

Tagskægget

Den del af tagkonstruktionen, der rager ud over facaden. Kaldes også tagudhæng.

Tandsnit

Dekorationsfrise med et mønster af firkantede takker.

Taskekviste

Kvist, hvis tag har ensidigt fald og mødes med tagryggen.

Trempe

En forhøjelse af facaden over lofts-bjælkelaget. Tremplen er gerne bræddebeklædt og udføres for at forhøje loftsrummet. Ses ofte i forbindelse med uudnyttede tagetager eller landbrugsbygninger.

Valm

Tagflade med fald mod husets gavl.

Vingetegl

Tagsten, der hovedsageligt består af en bue, efterfulgt af en mindre hvis formål er at give overlæg til den næste vingetegl.

Vedtaget af TMU 13. januar 2009